

DEBRECZEN

Előfizetési ár szétküldéssel:

HELYBEN:
Egy óra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 8 fill.

VIDÉKEN:
Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 8 fill.

Negyvenkilencedik évfolyam.

88-ik szám.

Csütörtök, 1917 november 29.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,

Darvas-utca 7. szám. Telefon: 412.

Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

Békét kínál

az orosz demokrácia a világnak, — a francia demokrácia haditörvényszék elé visz mindenkit, aki békéről mer beszélni. Az orosz demokrácia megelégedte a véröntést, az ántánt demokráciája szemrehányást tesz Oroszországnak azért, a miért a közös célért nem hullatott még elég vért.

Az orosz demokrácia, a bolsevikieké a legtöbbet, a legtöbb szabadságot, jogot, életjávát követeli a népek, — a nyugati demokrácia pedig a legtöbbnél is többet, mindennek az odaáldozását követeli a néptől, hogy teljes sikert érjen a háborus cél.

Most aztán megtörtént, hogy a nyugati demokrácia kavargatói árulással vádolják meg az orosz demokráciát, a miért a nép életakarát, életáhitatát, a népek magához való jogát a néphatalom gyümölcsöztetői és a demokratikus tantételekbe belekábult tintaemberek akarásai és eszményei fölé helyezi.

Már is megtörtént, hogy az ántánt demokráciája ellenségkép fordul az orosz forradalom ellen, amiért az ember javát, jogát és a szabadságát az imperiumok szükségességeinél szentebbnek tartja. Vajjon okulnak e ezen a sajátos látványon a mi táborunkban is azok a rajongók, akiket tévesen bol-evikieknek neveztek el, akik azonban csakis a Kerenszkik névre szolgáltak rá?

Egy szemernyi igazi népjog, egy szemernyi igazi élethez való jog, egy szemernyi életszépességben való részesség szentebb, emberségesebb, drágább, mint az imperiálista demokrácia minden csillogó hazugsága. A bolsevikiek és az orosz demokrácia pedig most nem is egy szemert, hanem egy egész világnyi élethez való jogot akarnak megszerezni az orosz népek.

A nagyszerű orosz forradalom éppen ezért nem kell a forradalmi formák és a demokratikus szokványok monopolistáinak. A bolsevikiek mindig is irtóztak a „pirámisszerű“ államtól és társadalomtól, — a nyugati demokrácia pedig nagyszerűen megalkotott pirámis.

Hordja a tetején a népen uralkodókat, a néppel visszaélőket, a népből élőket. Az orosz forradalom nem is akkor borította föl az orosz pirámist, amikor feldöntötte a régi rendet, hanem még csak most borítja föl, amikor megköti az igazi demokráciának a békéjét és megtagadja a formalisztikus demokrácia háborúját.

Még nem tudjuk, mennyi igaz azokból a hírekből, amelyek erről az igazi, nagyszerű forradalomról szólnak. A központi hatalmak kormányai még mindig nem kaptak hivatalos vagy csak komolyan számbavehető értesítést az orosz fegyverszünet-ajánlatról.

De az orosz forradalmi fejlemények logikusak, s ez a logika kihámozható a mesterséges és a természetes zavarból: nos, ezek a fejlemények olyanok, hogy valamelyest elhíhetjük a békeajánlat hírért.

A központi hatalmak igazán nem forradalmiak, de hatalmi politikájuk nincsen ellentétben az orosz forradalmi békeeszménnyel. A központi hatalmak a maguk védelmi harcának sikere után kifejezetten békét akarnak, — az orosz forradalom pedig a békét két szempontból is akarja: mint forradalmi célt és mint forradalmi eszközt.

Hiszen az orosz forradalom a békét is az elérni akart „legfőbb“ részének tartja, de a békére már okvetlenül szüksége is van, hogy a maga szervezetét elkészíthesse, hatalmát és érvényét megalapozhassa.

A központi hatalmak és az orosz forradalom egyet akarnak; a másik akarat, az ellentétes akarat, az ántánt demokráciájáé, amely most, hogy az igazi népförradalom és a központi hatalmak a béke mellé állnak, kénytelen bevallani, hogy a háborút a hódításért akarja.

Forman nátha ellen

Székelyvárosi 40 fillér



Rekvirálás.

Ezt az idegen szót már annyira megszoktuk, hogy jobban értjük, mintha magyarul mondanánk. A harácsolásunk több csek hivatalos katonai iratok tartják még fenn. A magyar nép a rekvirálást nemcsak érti, megszokta, de át is érzi.

A harácsolás, ellenszenv mindinkább háttérbe szorul, s felváltja a csendes beleegyezés és józan készség. Jól tudjuk, hogy a rekvirálással fontos hazafias háborús célokat szolgálunk. Hiszen maga a sorozás is nem egyéb, mint az alkalmas fegyverbió férflakosság rekvirálása.

A haderő fenntartása, municióval ellátása, az itthonmaradtak különböző életszükségleti igényeinek kielégítése egyaránt komoly államérdék. „Minden fém: a hadseregnek“, „a hadseregnek sok fém kell“, „segítsük katonáinkat“, „takarékoskodjunk“ stb. jelszavak mind a rekvirálással vannak összefüggésben. Az állam először appellál a polgárok áldozatkészségére és csak azután nyúl a kényszerhez.

Dicséretére válhatik a magyar nemzetnek, hogy az önszántából nyújtott adományok oly tömegét tették ki a különböző tárgyakkal, miszerint az utólagos rekvirálások már nem sokkal gyarapították azokat.

Az „aranyat vasért“ elnevezésű mozgalom mindenkor egyik legszebb példája marad áldozatkészségünknek.

Élelmi cikkeink fölöslegével már a háboru kezdete óta ellátjuk szöveiségeinket. A hadseregnek a fémek sorában nemcsak a mozsarat és harangot, de az értékes és kedvelt házi tárgyainkat is már mind odaadjuk.

S mindezt miért? Azért, mert győzni, győzelmesen élni akarunk!

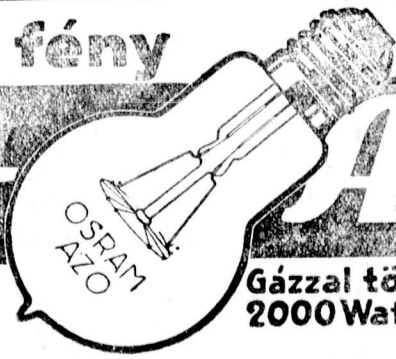
Most pedig újabb áldozatra van szükség, pénz kell! Értse meg jól mindenki, a háboru győzelmes befejezéséhez a hadseregnek sok pénzre van szüksége!

Az eddigi hadi öcsönök mind önkéntes aláírások alapján gyűltek össze, nem volt szükség rekvirálásra.

Tartsuk meg most is e szép szokásunkat és méltóságos gesztussal nyissuk meg újból erszényünket a hetedik hadikölcsönnek.

A koncentrált fény

Osram



Gázzal töltve
2000Wattig

Új típusok
Osram-Azola
Gázzal töltött lámpák
25 és 60 watt
Csak az üvegre edzett
OSRAM szó kezességért
a kiváló minőségért

Az olasz harcterület vasuti összeköttetései

(A sajtóhadiszállás engedélyével.)

Az olaszországi vasuti hálózat fejlődését nagyban előmozdította, hogy az észak-olaszországi alföld igen sűrűn lakott és hogy ennek következtében forgalmi szükséglete nagy. Kedvező befolyással volt azonban a vasutépítésre a félsziget alakja és az ezen harántosan áthúzódó széles és magas Apennin-hegység.

Nagyjában két vasuti hálózat-csoportot kell megkülönböztetni. Az egyik nyugatról a Po lapályán át Velencébe vezet, a másik Közép- és Délolaszországon át ugyanoda. Mind a kettő az alsó Po és az Etsch mentén találkozik. Ausztra határai felé továbbépítését megnehezítették a hosszan elhúzódó veneciai alföld terepviszonyai és Déltirolnak messze kiugró területe, úgy hogy az Etsch völgyétől kezdődőleg az Auszria határai felé vezető vasutak száma csökken. Nyugat felől a Po-tól északra elterülő vidékre a következő vonalak vezetnek: 1. a kétvágányú torino—milano—verona-i vonal; 2. a legnagyobb részét egyvágányú torino—pádua—mantua—verona-i vonal. A jelenlegi hadműveletek szempontjából fontos a Borgo—Forte—Mantua—Monselizzán át vezető egyvágányú vasut is. Ezeket a vonalakat számos harántos helyi érdekű vasutvonal köti össze, amelyekkel könnyen átjutni az egyik oldalról a másikra.

A Po-tól délre az Apenninek északi szegélyén végig fut az egész felsőolaszországi lapályon a genua—piacenza—parma—bologna—rimini-i vasutvonal.

A felsőolaszországi alföldön vezető összes vasutak igen nagy teljesítőképességűek, mert állomásberendezéseik jók, vízzel könnyen elérhetőek és építkezésük szolid. Az egyvágányú vonalakon a teljesítőképesség fokozására sok kiterőt alkalmaznak.

Dél- és Közéolaszországból a parma—rimini-i rokád-vonalig, amely az Apenninek északi lábánál halad, a következő vonalak futnak át: 1. a csak helyen ént kétvágányú reggio—nápoly—róma—pisa—parmai vasut, amely nagyrészt a part mentén haladva, ott a tenger felől behatásnak van kitéve; 2. a részben kétvágányú róma—firenze—bolognai vasut; 3. a mindvégig egyvágányú reggio—tarento—terni-i vasut; 4. a legnagyobb részét a part mentén haladó brindisi—bari—ancona—rimini-i vasut.

A partmenti vasutak nagyon ki vannak téve a tengerfelől megöngálásnak. A számtalan alagut és hid, valamint az állomások kü-

lönösen alkalmas tárgyai a háborús támadás k-nak. Hiszen hadi tengerészetünk, amint emlékezhetünk, különösen a brindisi—ancona i részen nagy sikerrel dolgozott és az ellenség vasuti forgalmában érzékeny zavarokat okozott. Már pedig tartós hatású pusztítások oly időben, amikor nagyobb hadműveletek vannak folyamatban, igen kedvezőtlenül befolyásolhatják ezeket. Az Apenninen át vezető vasutak a sok nagyobb emelkedés és a könnyen megrongálódó műépítkezések (alagutak, völgyáthidalások, hidak) miatt kevésbé teljesítő képesek, amihez még az is hozzájárul, hogy többnyire csak egyvágányúak.

Az olasz vasutakra nézve különös jelentőségű még az a körülmény, hogy a szénét kizárólag külföldről szerzik be. A vasutak üzeme tehát a szénbehozattól függ, amit azonban a jelenlegi nehéz viszonyok gyakran kérdésessé tesznek. A szénhiány már gyakrabban rákényszerítette az olasz kormányt, hogy korlátozza a forgalmat, sőt hogy teljesen be is szüntesse. Nem érdektelen, hogy a legtöbb olasz vasut mintegy tíz évvel ezelőtt még magántársaságok kezében volt, amelyek nagyon keveset tettek a vasutak fenntartására és a kocsipark megújítására és gyarapítására. Az olasz kormányok ugyan sokat tettek az utóbbi években e bajok orvoslására, de kérdés, hogy mind e hiányok, amelyek elhárítása sok időt és munkát igényel, jelenleg megszűnnek-e.

A forradalmi Oroszországon át.

Egy hazatért csererokkant elbeszélése.

Ujabbban tömegesen érkeznek haza Oroszországból a csererokkantak és valamennyiüknek van valami újabb mondani valója a lázas forrongásban uszó orosz birodalomról.

Most alkalmunk van Weitzenfeld János kadettörmester érdekes elbeszélését közölni.

— Moszkvában láttam — beszéli Weitzenfeld — mikor a hidon egy öreg ősz generális haladt, akinek nem volt forradalmi piros jevénye. Három katona közrefogta és vörös szalagot kintal neki, de a tábornok nem akarta elfogadni. Erre odalépett egy negyedik katona és minden további magyarázgatás nélkül agyonlőtte. Azután, mint aki jól végezte dolgát, tovább haladt. És az utca még csak meg sem lepődött...

Moszkvából Pétervárra utazott Weitzenfeld. Ekkor már a forradalmi átalakulás, demokrata szokások uralkodtak a vonaton. A tisztek legénységi menázzsít kaptak, az orosz tisztek levették vállukról a tiszti jelvényt s mindenféle nyíltan hangoztatták, hogy testvérei lettek az orosz nép egyszerű gyermekeinek: a közkatonaéknak.

Pétervártól az állomáson forradalmi tömegek vettek körül a vonatokat s tele tüdővel, a szabadság lehetőségétől érintéséül mámorosan ordították:

— Zsivio szlobod naia Russzta!

— Pétervártól márciusban láttam a kozákoknak és az orosz sorkatonáknak utcai harcát. Éppen villamoson utaztunk a városban, amikor egyszerre puskaropogás riasztott meg bennünket. A kocsikat félretolták a sínről, mi kiszáltunk s ekkor láttuk, hogy a forradalmi csapatok beszonították a kozákokat lovastól egy kis utcába. Ezután tárgyalás indult meg a két ellenfél között s a forradalmiak parlamen-

tér útján egy vörös zászlót küldtek a kozákoknak, de kozákvezér nem fogadta el a lobogót, sőt fejbe vágta a küldőncöt. Ezután megindult a harc. Sortűzet adtak a kozákokra, hamarosan gépfegyver is került elő s a kozákok legnagyobb részét lemészárolták. A forradalmárok közül is sokan elesetek.

— Egy alkalommal asszonyok, gyermekek felfegyverkezve behatoltak a kórházba s a kicserélendő tisztek között vörös jelvényeket osztogattak szét.

— Pétervárról Torneába s azután Haparandába vittek. Ez a város Svédország legészakibb részén van s állandóan hideg tél van ott. A Hagaranda folyón iramszarvasokkal vittek át. A folyó közepén léckerítés van, ez a határjelző és egy kapu, amelynek egyik felén egy svéd, a másikon pedig egy orosz katona strázsál dideregve.

Haparanda állomásán ünnepélyesen fogadták a kicseréltek vonatát. A svéd gárdeezred katonazenekara az osztrák és német himnuszt is játszotta. Ősbronban magyar kórdákat osztogatott szét Déri Vilmos konzulátusi tiszviselő. Ezután az étterembe mentek, amely svéd, német és az egyesített magyarosztrák cimerral volt ékesítve.

Az első magyar szó és magyar népdal hallatára sokan sirtak.

— Norvégiában ugyancsak szives, meleg volt a fogadtatás. A magyarokat nagyon szeretik, ismernek bennünket a magyar sportemberek révén, itt is viragokat dobáltak a kocsinkba. A német és magyar osztrák konzul üdvözlő beszédet mondott s ugyancsak beszélt general Deau is, a norvég szanitécek főnöke. A svéd határon a svéd király nevében megajándékozták a tiszteket és a legénységet s ugyanez az eset megismétlődött Norvégiában is. Mindenütt nagyszerű kosztot is kaptunk. A fogadtatás hazáig nagyon meleg és barátságos volt.

HIREK.

— Választások a városnál. Debreczen város törvényhatósági bizottsága ma délelőtti folytatta Weszprémy Zoltán főispán elnökléte alatt, tegnap megszakított közgyűlését. Gyors tempóban fogadta el az előadók által előterjesztett határozati javaslatokat, így a közigazgatási alkalmazottak családi pótlékáról, a házipénztár és alapok, valamint a gyámpénztári tartalék pénzének 1918. évben leendő elhelyezéséről, a 350,000 korona póthitel megszava-

APOLLO

Ma

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor

A föld embere

jelenetek az élet mélységeiből 3 felvonásban.

A bányamérnök	Beregi Oszkár
A felesége	Báthory Gizella
Az orvos	Pártos Dezső
A zenészleány	Mészáros Gizella
A gazda	Hegedűs Ferenc
A felesége	T. Halmi Margit

URANIA

Ma

A töviskorona

dráma 4 felvonásban. Főszereplő Gina Fabri

Ezenkívül kitűnő kíséző műsor!

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

zásáról, néhány alkalmazott részére beszerzési előleg adásáról. A közgyűlés indemnitás adott a tanácsnak, hogy a háztartást az 1917. évi költségvetés keretében és alapján tovább vezethesse. Kimondta, hogy az október 31-ig élvezett háborús segélyt az úgy újabb rendezéséig a tiszviselőknek tovább is folyósítja. Elfogadta a tanács javaslatát, hogy az eddig esedékessé lett hadikölcsön címletek pénztári jegyeinek felhasználásával 4.800.000 koronát jegyez a VII. hadikölcsönre. Kimondta, hogy Szabó Kálmán tb. főjegyző, Magoss György dr. főügyész, Acél Géza főmérnök és Balkányi Ede dr. tb. főorvos részére megszavazott 1000—1000 korona személyi pótlékot az eredeti határozat megváltoztatásával már most kiutalványozza. Tudomásul vette, érdemeinek elismerése mellett, G. uner Lipót tanácsnok lemondását. — A közgyűlés megválasztotta I. osztályu rendőrfogalmazónak Szabó Gyula II. osztályu rendőrfogalmazót, rendőrbiztosnak Kánya Lajos irnokot és mezőrendőrbiztosnak Domokos Mártont. Elfogadta a tanács és jogügyi bizottság javaslatát, a közellátási tanács jelentéséről és tudomásul vette a 424.000 korona díszhaszonnal záródó mérleget.

— **A Hitelbank jubileuma.** A Magyar Általános Hitelbank a jövő évben ünnepi megfőnnállásának 50-ik esztendejét. Mint értesülünk, az intézet ünnepének előkészítése már folyamatban van. Külön tanulmány készül a Hitelbank történetéről, amely egyúttal a magyar közgazdaság fejlődését fogja ismertetni a bank alapításának évétől, a kiegyezés esztendejétől kezdve. Gazdasági és pénzügyi életünk e felszabadulását szorosán összefüggött a Hitelbank fejlődése, a melyről néhai Kornfeld Zsigmond írta volt annak idején, hogy elválaszthatatlan a magyar állam pénzügyi történetétől. Voltak ugyan 1867 előtt is tekintélyes pénzügyi intézetek, de hogy a Hitelbank alapítását félszázad előtt mily fontosnak tartották, azt az bizonyítja, hogy az alapítók közt a kereskedelem, a nemesség és az arisztokrácia legkiválóbb nevei szerepeltek, s a mikor az aláírást megújították, Bécsben egyetlen napon 60 millió forintnál többet jegyezték.

— **Határidős felmentettek bevonulása.** Irtékes helyről közlik a Magyar Tudósítóval, hogy oly felmentettek, akik "...-ig felmentetik, tovább nem!" határozatot kaptak, bevárási engedélyt újabb felmentési kérelem előterjesztése esetében sem nyerhetnek és felmentésük lejártával feltétlenül bevonulni kötelesek. A honvédelmi minisztérium azonban most felhatalmazta a közigazgatási hatóságokat, hogy akkor, ha ilyen felmentettek bevonulása egyes egész kivételes esetekben a közérdeket vagy a közgazdaságot súlyosan érinti, az illetőket kivételes bevárási engedély adása céljából táviratilag ja aslatba hozhassák. A folyó évi november végéig felmentett ily egyének bevonulása a honvédelmi minisztérium elhatározásának megérkezéig okvetlen szükség esetén fejfüggeszthető.

— **A budapesti munkások békegyűlése.** A szociálista munkások vasárnap délelőtti nagyszabású gyűlést tartottak Budapesten a városi iparczakásokban, ahol a szociálista vezetők beszédei után határozati javaslatot fogadtak el, mely szerint üdvözetüket küldik az orosz szociálistáknak, s felszólítják külügyi kormányunkat, hogy fogadja el a felajánlandó orosz fegyverszünetet, jelentse ki: hajlandó annexió és kártalanítás nélküli békét kötni valamennyi hadviselővel. Egyidejűleg minden állam katonai ag lefegyverzendő, a titkos

diplomácia el őrlendő, a külpolitika parlamenti ellenőrzés alá helyezendő. Kimondták, hogy felszólítják a hollandi és skandináv bizottságot, hogy mielőbb hívják egybe Stockholmba a szociálisták békekongresszusát.

— **Halálozások.** A mai nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be a debreczeni állami anyakönyvi hivatalban: Rásó Gyula ref. 82 éves, Kecser Béláné Szász Ilona ref. 32 éves, Homonnai Pal rom. kath. 18 éves, Osgyányi Margit ref. 18 éves, Lember György ref. 11 éves.

— **Ügyvédek országos értekezlete.** A magyarországi ügyvédi kamarák küldöttei szombaton kezdték meg Budapesten háromnapos értekezletüket, amelyen a hadból visszatérő ügyvédek érdekében szükséges intézkedéseket beszéltek meg. Az egyik előadó rámutatott arra, hogy Magyarország 8391 ügyvedje közül katonai szolgálatra bevonult 4615, tehát több mint 51%. Hősi halált halt 183 ügyvéd és hadifogságba 406 esett. Rokkant lett 109 ügyvéd: Irudájának székhelyétől távol 3394 teljesít katonai szolgálatot és 2211 ügyvéd katonai szolgálatát folytán kénytelen volt ügyvédi irudáját bezárni.

— **A dragonyos haláláért.** A bécsi hadosztálybírósnak négy napi tárgyalás után hirdette ki az ítéletet a Moriz dragonyos megölése ügyében megindított eljárásban. C ertyk József hadaagyot bűnösnek mondták ki azért, hogy bajonettszúrásai Moriz dragonyos halálát előidézte, vagyis oly cselekedetet követett el, a melyről tudnia kellett, hogy vezedelmet von maga után a dragonyos egészsége és élete ellen. Az élet biztonsága ellen elkövetett ki hágas miatt hat heti szigorú helyőrségi fogházra ítélték, amelyet az utolsó héten magánzárkával súlyosbitanak. A gyilkosság büntette és a Moriz dragonyos bántalmazásával elkövetett hivatalos hatalommal való visszaélés alól felmentették. Reckznigel főhadnagyot a hivatalos előírások figyelmen kívül való hagyása miatt, amelyet azzal követett el, hogy Pirser káplárt szogálat közben megütötte, hat napi szabafogságra ítélték. A vád többi pontja alól felmentették.

— **6 elomít vagy 2 középiskolai osztályi végzett, egészséges fiu elsőrendű iparospályára tanulól felvétetik.** Jelentkezhetnek délelőtti 9 órától délután 5 óráig lapunk kiadóhivatalában, Darabos-utca 7.

Adakozzunk a rokkant katonáknak!

Színház.

A töviskorona. Az évad egyik művészi szenz ciója mutatja te ma az Urania „A tövi korona” című, mely finom, művészi dráma, s amelyben Gimma Fabry, nagynevű primadonna játssa a főszerepet. A győzelmes isonzo-i csata filmje minden előadáson műsorra kerül.

Beregi Oszkár, Báthory Gizella, Mészáros Gizella, T Halmi Margit, Hegedűs Ferenc és Pásztor Dzsó szerepelnek az Apollóban A föld embere című nagyhatású, izgalmas dramában. Minden előadáson a győzelmes I. onzo-film is be lesz mutatva.

Csarnok. Brown páter együgyűsége.

Angol regény.

Irta: G. K. Chesterton.

3

— Én is, a pincér is a hátsó szobában voltunk és mire berohantunk, a fal már be volt piszkítva és a bolt üres volt. A károm ugyan majdnem semmi, de a pimaszság felbőszítet és utánuk rohantam az utcára. De már nagyon messze voltak, csak annyit láttam még, hogy befordultak a Carstairs Street-re.

A detektív felugrott és kapta a kalapját meg a botját. Azt már előzőleg elhatározta volt, hogy teljes ső étségben, amely elméjére borult, követni fogja az első furcsa ujj mutatását és ez az ujj elég furcsát mutatott. Fizetett, becsapta maga mögött az ajtót és már be is fordult a má-ik utcába.

Szerencsejére még az ily lázas pillanatokban is hideg és gyors maradt a látása. Egy kirakatban valami elmaradt mellette, az egész pusztá villanás volt, de ő mégis visszament és megnézte közelebbről.

Az üzlet közönségesebb fajta gyümölcsös és zöldséges bolt volt; egy csomó árut kiraktak eléje az utcára, a nevüket és az áruket jelző egyszerű tablakkal.

Legelőli két rakás volt: egy halom narancs és egy halom dió. A diórakáson egy kartonlap h-vert, rajta feltűnő kék krétával a felírás: „Legjobb messzinai fajnarszocok, két darab egy penny”. A narancsok éppen ily világos és félreérthetetlen jelzést viseltek: „Legfinomabb braziliai dió, egy font négy penny”. Monsieur Valentin megnézte ezt a két tablát és eszébe jutott, hogy a humor e szubtilis formájával már előbb is találkozott, még pedig csak az iment.

Felhívta a vörösképu, mogorva nézésű gyümölcsáros figyelmét reklámjai pontatlan voltára.

A gyümölcsáros egy szót sem szőtt, hanem ehelyett mindegyik tablát visszatepte a maga helyére.

A detektív, könnyedén pálcájára támaszkodva, tovább nézegette a kirakatot. Végre megszólalt:

— Bocssáson meg, jó uram, hogy a dolgába ártom magam, de igen szeretnék önhöz néhány kérdést intézni a kísérleti lélektan és a képzetasszociációk tana köréből.

A vörösképu boltos fenyegető pillantást vetett rá; de ő vidáman folytatta, a pálcáját suhogtatva:

— Mennyiben hasonlít két kemény papírlap, amelyek hibásan vannak elhelyezve egy gyümölcsáros kirakatában, egy reverend hoz, amely kirándulást tesz Londonba? Vagy, ha esetleg homályosan fejeztem volna ki magam, micsoda titokzatos kapocs foglalja össze a narancsoknak jelzett diók képzetét két pap képzetével, akik közül az egyik magas, a másik pedig a acsony?

A kereskedő szeme úgy kidagadt a homlokából, mint valami csigáé; egy pillanatig úgy látszott, hogy ráveti magát az idegenre. Végre dühösen rámondott:

— Nem tudom, mi köze hozzá; de hogy ha maga is közéjük való, akkor mondja meg nekik, hogy beverem azt a buta fejüket, ha papok ha nem, ha még egyszer kiborítják az almáimat.

— V. lóban? — kérde a detektív részvétel. — hát kiborítottak az almait?

— Az egyik gazfickó bo itotta ki — kiáltott a fehérvült boltos — ide a járdára. Meg foghatam volna a barmot, de előbb föl kellett szedni az almákat.

— Merre ment az a két pap? — kérde Valentin.

(Folytatjuk.)

A szerkesztésért felelős: **A LAPKIADÓ.**

Horovitz-nyomda Debreczen, Darabos-u. 7.

